

Instrukcja postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy u dziecka

Wbrew powszechnej opinii czystość i porządek nie dają gwarancji ochrony przed wszawicą, a jej rozpowszechnianiu się sprzyjają duże skupiska ludzkie. Do zakażenia wszawicą dochodzi najczęściej przez kontakt bezpośredni – w czasie zabawy- lub pośrednio przez np. czapki, grzebienie, szczotki, frotki, opaski, szale, ręczniki. Dzieci często wymieniają między sobą części odzieży, pożyczają sobie akcesoria do włosów, frotki, wsuwki, kapelusze, czapki, szale, ręczniki, wieszają je razem w szatniach podczas zajęć sportowych. Wszy można przenieść stojąc blisko siebie w publicznych środkach lokomocji, wieszając ubranie blisko okrycia osoby zarażonej. Często ten problem pojawia się po powrocie dzieci z różnych form wypoczynku.

Wskazania działań profilaktycznych dla rodziców i dzieci

- związywanie długich włosów lub krótkie fryzury ułatwiające pielęgnację skóry głowy i włosów,
- posiadanie i używanie wyłącznie osobistych przyborów higienicznych do pielęgnacji skóry i włosów,
- codzienne czesanie i szczotkowanie włosów,
- mycie skóry głowy i włosów w miarę potrzeby (nie rzadziej niż raz w tygodniu),
- wyposażenie dzieci w środki higieniczne, takie jak szampon z odżywką ułatwiający rozczesywanie i wyczesywanie włosów,
- systematyczne sprawdzanie stanu głowy i włosów oraz częste kontrole w okresie uczęszczania dziecka do przedszkola, szkoły lub pobytu w internacie, sanatorium itp.

Wszy głowowe żyją wyłącznie na owłosionej części skóry, żywią się krwią człowieka. W miejscu ugryzienia powstaje odczyn zapalny skóry, który powoduje uczucie silnego świądu, a w konsekwencji drapanie się. Dorosłe osobniki osiągają wielkość 2-3 mm, są barwy biało-brązowej. Podstawą rozpoznania wszawicy jest stwierdzenie żywych pasożytów lub gnid, które mogą przypominać łupież, jednakże w przeciwieństwie do łupieżu nie można ich łatwo zdjąć. Najczęściej tych zmian należy szukać w okolicy potylicy, skroniowej oraz zausznej części głowy. Dorosłe samice składają od kilkunastu do

kilkuset jaj w ciągu doby. Jaja tzw. gnidy samica składa na nasadzie włosów blisko skóry głowy, przytwierdzając je specjalną lepką substancją do włosa. Po kilku dniach z jaj (gnid) wylęgają się młode osobniki.

Jak leczyć wszawicę?

W przypadku stwierdzenia wszawicy należy uznać, że jest to problem całej rodziny, a nie tylko jednego jej członka. Leczenie powinno objąć wszystkich domowników oraz osoby mające bliski kontakt z zakażonym dzieckiem. By mieć pewność, że pasożyty zostały definitywnie usunięte, najlepiej przeprowadzić kurację specjalnym preparatem przeciw wszom (dostępny w każdej aptece) u wszystkich domowników (z wyjątkiem czworonożnych, zwierzęta nie zarażają się wszami ludzkimi). Każdy preparat posiada dołączoną ulotkę ze sposobem użycia, z którą należy się zapoznać. Warto po nałożeniu preparatu na włosy, zastosować folię spożywczą lub inną plastikową torebkę do owinięcia głowy- podniesie to temperaturę, w której preparat zadziała skuteczniej. Ważne jest, aby oprócz zastosowania preparatu, wyczesać martwe gnidy, które pozostały na włosach, za pomocą specjalnego grzebyczka (dołączony do preparatu), po czym spłukać w odpływie kanalizacyjnym. Dodatkowo, należy pościel i bieliznę oraz wszelkie przedmioty, które miały kontakt z okolicami głowy wyprać w temperaturze ponad 60 st.C z detergentem lub wymrozić w temp. -15st. C. Dzięki temu zabiegowi wszy i gnidy zginą i nie będziemy musieli się obawiać powrotu infekcji. Pozostałe przedmioty, takie, jak szczotki i grzebienie, należy, przez co najmniej 5 minut gotować we wrzącej wodzie lub wyrzucić i kupić nowe. Przedmioty, których nie można gotować lub prać (np. pluszowe zabawki, koce), trzeba szczelnie zamknąć w foliowych torebkach i zostawić je przez 12-14 dni (jest to okres wylęgania się gnid – dorosłe wszy giną po kilku dniach bez dostępu do żywiciela) lub poddać działaniu minusowej temperatury. Miejsca, które mogłyby stanowić kryjówkę dla pasożytów, np. kanapy, materace, meble tapicerowane, trzeba bardzo starannie odkurzyć lub wyprać za pomocą pary wodnej. Po kuracji jeszcze przez 10 dni należy regularnie oglądać głowę dziecka i pozostałych członków rodziny. W przypadku silnego zakażenia (czyli dużej ilości gnid lub żywych wszy) należy kurację za pomocą preparatu powtórzyć po ok. 5-7 dniach.

***Wobec powyższego apelujemy do rodziców o czujność!
Rodzicu, kontroluj głowę swojego dziecka
co najmniej raz w tygodniu!***

***W przypadku podejrzenia wszawicy u swojego dziecka
prosimy poinformować o chorobie pielęgniarkę
lub wychowawcę klasy. Pozwoli to na podjęcie działań
mających na celu ograniczenie rozwoju zakażenia
na pozostałych uczniach szkoły!***

Wiele rzetelnych informacji można znaleźć na stronie:

www.pokonajwszy.pwn.pl

Pielęgniarka środowiska
nauczania i wychowania Sylwia Herud-Pawlak